

N:r 13.

Ansvarig utgivare: P. WALDENSTRÖM

Den 8 juli 1909

Pris pr år: På posten ..... kr. 1.50 Expeditionen > 1.25

68 årg.

Innehåll: Goda gärningar, av P. W. - Till ledning vid bibelstudium och bibelsamtal, av P. W. - Svar på brev, av P. W. — Svenska Missionsförbundets sommarkurser. — Statskyrka och frikyrka, av J. Norberg. — Jag måste verka, av J. Öman. — Ett märkligt samtal, av P. W. — Från redaktion och expedition. — Från verksamhetsfältet. — Från andra läger. — Från Amerika. — För söndagsskolan: Textutredningar av J. A. Karlman. — Reseturer och annonser.

Goda gärningar.*

Ty hans verk aro vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, som Gud har förut berett, att vi skulle vandra i dem. Ef. 2: 10.

Med rätta säger Luther, att goda gärningar hava intet namn. Man kan icke säga: gör det och det, så gör du en god gärning. Ofta kan en gärning synas god, utan att den verkligen är god. Till goda gärningar hör icke blott, att de i det yttre överensstämma med Guds bud, utan framför allt att de till sitt inre, till sin kärna äro goda. Två ägg kunna till det yttre vara lika stora och vackra. Men först när man slår hål på skalet, kan man säga, om de äro goda. Då kan det ena vara mycket friskt och gott, medan det andra är alldeles ruttet och vederstyggigt.

Sammalunda förhåller det sig med gärningarna. Det beror icke bara på skalet, d. v. s. deras yttre form, huruvida de aro goda eller icke, utan det beror förnamligast på deras innehåll och kärna, d. v. s. deras bevekelsegrund.

Det är ett gammalt ordspråk, som säger: »När två

göra samma gärning, så är det icke alltid samma gärning». En kristen kan i gudsfruktan göra en Gud behaglig gärning. Men så kan en skrymtare göra till utseendet precis samma gärning, och då är det i verkligheten en helt annan. När två ligga på sina knän i tillbedjan, så ser det ut, som om det vore alldeles samma goda gärning. Men så kan den ene vara behaglig för Gud i sin gärning, medan den andre är en styggelse för Gud. Två kunna lämna precis samma bidrag till missionen, och dock kan det vara en helt olika gärning, då kanske den ene gör det av kärlek till Herren, den andre gör det av egenrättfärdighet eller för att lysa med sin gärning. Två kunna giva en fattig någon hjälp. Den ene kanske gör det av ren, kristlig barmhärtighet, den andre av orena bevekelsegrunder. Då är det två alldeles olika garningar.

Men Frälsaren framhåller ännu en annan synpunkt, som måste tagas i akt, när det gäller att bedöma den olika halten av gärningar, som se lika ut. Han satt vid offerkistan. Där kommo rika och lade in mycket, där kom en fattig änka och lade in en mycket liten penning. De rikas gåvor voro till det yttre stora, änkans var som ingenting. Men Herren dömde tvärtom. Han såg icke på, vad var och en gav, utan på vad var och en hade kvar, vad hon hade att giva av. Ty först när

^{*} Vid dessa betraktelser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

man jämför gåvan eller den goda gärningen med förmågan, först då kan man fälla en rätt dom. Och då blir det nog ofta så, att det, som ser ringa ut, är mycket,

mycket större, än det som ser storartat ut.

När Luther utlägger de tio buden, säger han: Vi skola frukta och älska Gud, så att vi göra det och det. Ty endast sådana gärningar, som utgå från gudsfruktan och kärlek till Gud och sålunda ha sin rot i Jesus Kristus, äro goda gärningar i andlig mening. Endast

de ha evighetsvärde.

Detta se vi särskilt i texten om den yttersta domen i Matt. 25. Där nämner Herren idel små gärningar. Han säger icke: Du var en stor apostel, du var en stor missionär, du gav väldiga summor till välgörande ändamål. Nej, utan så talade han: Jag vart hungrig, och I gåven mig att äta; jag vart törstig, och I gåven mig att dricka; jag var främling och I härbergeraden mig; naken, och I klädden mig; jag vart sjuk, och I sågen till mig; jag var i fängelse, och I kommen till mig. Och då de tilltalade undrade, när och var de hade gjort dessa gärningar, så svarade han: Sannerligen säger jag eder: Så vitt I gjorden det åt en enda av dessa minsta mina bröder, så gjorden I det åt mig. Sammalunda sade han icke till dem på vänstra sidan: I voren tjuvar, mördare, horkarlar o. s. v., utan endast detta: Jag vart hungrig, och I gåven mig icke att äta; jag vart törstig, och I gåven mig icke att dricka; jag var främling, och I härbergeraden mig icke; naken, och I klädden mig icke; sjuk och i fängelse, och I sågen icke till mig. Och då dessa undrade, när de hade så felat mot honom, så svarade han: Sannerligen säger jag eder: Så vitt I icke gjorden det åt en enda av dessa minstå, så gjorden I det icke heller åt mig. Endast sådant, som bär vittne om ditt hjärteförhållande till Herren Jesus, är avgörande för Herrens dom över dina gärningar. Sedan må du själv eller andra döma, huru de vilja över dem.

Grundtonen och kärnan i alla goda gärningar angiver Paulus i Kol. 3: 17 sålunda: Allt vad I än gören i ord eller i gärning, gören alla ting i Herren Jesu namn, tackande Gud Fader genom honom. Den gärning, du gör, är kristlig jämnt så mycket, som du gör densamma av kärlek till Gud och Herren Jesus samt i avsikt att förhärliga hans namn. Är hans kärlek, hans vilja, hans välbehag, hans ära bestämmande för din gärning, då må din gärning till utseendet vara huru ringa och vanlig som helst. Den är dock av evighetsvärde. Gud ser den, och den kommer igen på den yttersta dagen. Ty, säger Paulus, vi måste alla uppenbaras inför Kristi domstol, på det att var och en må få ut det, som har skett genom kroppen, efter vad han har verkat, evad det har varit gott eller dåligt (2 Kor. 5: 10).

Den goda gärningen är icke blott en handling av handen, munnen eller någon annan särskild lem, utan av hela personen. Detta framställer aposteln i Kol. 3: 12 sålunda: Kläden eder alltså, såsom Guds utvalda, heliga och älskade, i en hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet. Liksom roten till trädets frukter ligger där nere i jorden gömd, så ligger roten till de goda gärningarna gömd därinne i hjärtat. Därför kallas de goda gärningarna för frukter (Joh. 15: 2, Gal. 5: 22 f.). De äro icke påhängda frukter

såsom skrymtarenas gärningar, utan frukter, som växa fram ur den troendes hjärteförhållande till Gud genom Kristus.

Men äro de frukter av hela personen, så skola de utövas genom hela kroppen och alla dess lemmar. Därför säger Paulus i Rom. 12: 1: Jag förmanar eder alltså, mina bröder, vid Guds barmhärtighet, att ställa fram edra kroppar till ett offer, som är levande, heligt, Gud välbehagligt, eder förnuftiga gudstjänst. Såsom offret i Gamla Testamentet ställdes fram av prästen för altaret, så skall den troende såsom en Guds präst ställa fram hela sin kropp med alla dess lemmar åt Gud såsom ett offer. Och detta skall vara ett levande offer i motsats mot de gammaltestamentliga offren, som måste dö.

På samma sätt talar aposteln i Rom. 6: 13, då han säger: Överlämnen icke edra lemmar såsom orättfärdighetens vapen åt synden, utan överlämnen eder själva åt Gud, såsom levande från de döda, och edra lemmar såsom rättfärdighetens vapen åt Gud. Alltså lämna först dig själv åt Gud, att han må taga dig hel och hållen i besittning. Och sedan dina lemmar åt honom, att han genom dem må verka rättfärdighet och begagna dem såsom vapen till att bekämpa all synd och orättfärdighet.

Märk, huru tvärt denna Pauli förmaning strider emot allt tal om att »döda förnuftet», »döda det egna jaget», »döda den egna viljan», »dö från sig själv» o. dyl., ävensom emot varje misshandel av kroppen i gudstjänstligt syfte. Det mänskliga förnuftet skall icke dödas utan upplysas. Det mänskliga jaget skall icke undertryckas och dödas utan omskapas och helgas till Guds likhet. Människans vilja skall icke dödas, så att hon blir viljelös, utan omskapas till överensstämmelse med Guds vilja, så att människan själf riktigt kraftigt vill, vad Gud vill. Den mänskliga kroppen med dess krafter skall, såsom verktyg för hela det kristliga levernet, icke undertryckas och misshandlas utan på det sorgfälligaste vårdas, alldeles såsom varje yrkesman vårdar och skärper sina verktyg för att med dem kunna utföra ett gott arbete. Att människan dör från synden (Rom. 6: 2, 4, 6, 11) är icke detsamma, som att jaget dödas, utan tvärtom dess raka motsats. Det innebär, att jaget renas från synden, som är dess död, till att leva för Gud.

Att sålunda lämna sig och sina lemmar åt Gud såsom verktyg att öva rättfärdighet, det är, såsom Paulus i Rom. 12: 1 säger, en förnuftig gudstjänst. Ja, att älska, lyda, tjäna Gud, vandra i ljuset inför hans ansikte och söka hans ära i allt, det är sunt förnuft i högsta mening. Den som icke inser och erkänner det, han bevisar bara, att han själv saknar sunt förnuft.

Vi skola i nästa n:r göra några tillämpningar av detta.

P. W.

Kristi framträdande i världen är för tidens barn en evighetens soluppgång, som kommer rättfärdighet och frid att växa och blomma och sätta frukt, i det den lär människorna på jorden att älska, hedra och hjälpa varandra.

A. B. Winterleden.

Rom. 7: 21-25.*

v. 21. Det är såsom en lag, som jag icke kan undkomma, att det onda låder vid mig, huru innerligt och

allvarligt jag än vill det goda.

v. 22. Paulus icke blott överensstämmer med lagen, utan han har sin glädje tillsammans med Guds lag i det, som är gott. Detta är Andens sinne. Något sådant kan icke sägas om den, som icke är troende. Lagen kan verka, att man är rädd för honom, men aldrig att man är glad åt honom. Om glädje i Guds lag talar isynnerhet Ps. 119 (se vv. 35, 37, 40, 131, 159, 167). Se även Ps. 19: 8—11.

Den invärtes människan är den andliga sidan av människans väsen i motsats mot den yttre, kroppsliga sidan, d. v. s. lemmarna (v. 23). Samma uttryck förekommer utom här även i 2 Kor. 4: 16, Ef. 3: 16. Denna inre människa är således icke alls att förblanda med »den nya människan» (Ef. 2: 15, 4: 24). Hos var och en människa finnes en inre och en yttre människa. Men hon är icke lika beskaffad hos alla. Hos Paulus var hon så beskaffad, som han i denna vers säger.

v. 23. Mitt sinnes lag — därmed menar han den i hans sinne, hans invärtes människa inskrivna Guds lag. Se Jerem. 31: 33, 32: 39, Hes. 11: 19 f., 36: 26. Men Paulus känner en annan lag. Dess tillvaro erfar han i sina lemmar. Ty det är i kroppens lemmar, som de syndiga begärelserna framträda. Och denna lag förer krig mot mitt sinnes lag, säger han. Det händer också, att han tager mig fången, så att jag gör, vad jag icke vill och tvärtom. Jämför Ef. 6: 10 följ., 1 Petr. 2: 11.

v. 24. När aposteln ser på, vad han talat i v. 23, då suckar han av sorg. Men när han strax därefter ser på den andra sidan, då triumferar han (v. 25).

Denna dödens kropp kallar han sin närvarande kropp, som är underkastad döden (den lekamliga) i motsats mot uppståndelsekroppen. Se Fil. 3: 21, 1 Kor. 15: 42 f., Rom. 8: 23. Paulus tänker sig alltså, att han genom den lekamliga döden skall bli frälst från den syndens lag, som han känner i sina lemmar. Detta visar, att han måste vara troende. Ty för den icke troende kan den lekamliga döden icke vara någon befrielse, som är att efterlängta. För övrigt må märkas, att när aposteln säger: »Vem skall frälsa mig?» så är det ett hebreiskt talesätt motsvarande vårt: O, att jag bleve frälst! Jämför Ps. 55: 7, där Davids ord egentligen lyda: Vem skall giva mig vingar? d. v. s. o, att jag hade vingar!

v. 25. Här vänder sig hans suckan i triumf. Det är vissheten om den stundande fullkomliga förlossningen från dödens kropp och därmed även från syndens lag, som sålunda väcker honom till Guds lov.

* Vid dessa uppsatser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

Att han tackar Gud genom Jesus (jämför kap. 1: 8, Kol. 3: 17), det vill säga, att det är av Gud och genom Jesus han fått det, som han tackar för. Gåvan kommer från Gud genom Jesus, därför går tacksägelsen genom Jesus till Gud.

Jag själv, säger aposteln, icke: Jag åt mig själv lämnad, såsom den nyaste provöversättningen förfalskat hans ord. Paulus menar, vad han säger: Jag Paulus själv. Jag är med sinnet träl åt Guds lag, d. ä. till min invärtes människa, mitt hjärta, mitt sinne, behärskas jag av Guds lag så fullständigt, som en träl kan behärskas av sin herre. Denna fullkomliga undergivenhet under Guds lag kan icke finnas hos den, som är lämnad åt sig själv, utan endast hos den, som genom tron är förenad med Gud.

Med köttet är jag träl åt syndens lag, den lagen, att synden finnes hos mig (v. 21), vilken lag jag icke kan undkomma, så länge jag ännu drages med denna dödens kropp. Köttet är och förblir syndigt hos den troende. Därför heter det aldrig om köttet, att det skall omvändas eller helgas utan tvärtom korsfästas och dödas. Se Gal. 5: 24.

Märk till slut det noggranna uttryckssätt, som Paulus begagnar: Synden bor i hans kött, d. å i hans adamitiska natur, såsom en i denna tiden oundkomlig lag. Men sinnet är rent, så att han har sin glädje i det goda, som Guds lag bjuder. Både synden och Guds lag vilja taga välde över kroppen, och de föra krig med varandra i lemmarna (se Gal. 5: 17). Ja, det händer, att syndens lag tar honom fången, så att han syndar, men ingalunda att han kan hålla honom fången, så att han blir liggande i synden.

P. W.

Förlossningens stund.

Det skall komma en stund, fast du icke vet når, Som bud från den eviga kärleken bär, Att dagsbördan tunga du får lägga av I tro inför honom, som steg ur sin grav Att reda en boning i himmelens höjd, Dår nöden förbytes i blivande fröjd.

G. W.

Svar på brev.

Uttrycket: den som är född av Gud, begagnas av aposteln Johannes i hans första brev kap. 3: 9 och 5: 18. Och om honom står, att han icke gör synd utan bevarar sig, så att den onde icke kommer åt honom. Vem är det då Johannes menar? Ni har läst någonstädes, att uttrycket: »den som är född av Gud», skulle betyda den enfödde Sonen d. v. s. Herren Jesus. Huru förvänd en sådan tolkning är, synes genast därav, att det icke står helt enkelt »den som» utan »var och en som». Men huru skulle var och en kunna syfta på Kristus? Finnes det då många »enfödda Söner»?

Vad som menas med »den som är född av Gud», det visar Joh. 1: 13, där det står, att alla, som mottaga Kristus, äro födda av Gud. I 1 Joh. 2: 29 står

det: var och en, som gör rättfärdigheten, är född av Gud, i 1 Joh. 4: 7: var och en, som älskar, är född av Gud, i 1 Joh. 5: 1: var och en, som tror, att Jesus är Kristus, är född av Gud.

Ett sådant där uppenbart våldförande av otvetydiga Guds ord är ganska vanligt hos en del engelska andliga författare, som tycka sig hava funnit något riktigt märkvärdigt och skådat synnerligen djupt in i Guds ord, när de tvärtom trängt undan ordet och i stället där lagt in sina egna tomma fantasier. - Tyvarr hava de ock många svenska beundrare och eftersägare. Ofta har jag förundrat mig, när jag sett, huru även gamla, erfarna kristna och predikanter kunnat ryckas med av sådana där s. k. »djupsinnigheter», som icke varit något annat än ett bedrövligt bortkrånglande av det enkla Guds ord. På den vägen hava vi i vårt andliga språkbruk fått in en mängd obibliska talesätt, som många riktigt förälskat sig uti, men som intet annat äro än uttryck för en osund andlighet. Om sådana talesätt skall jag närmare orda en annan gång.

Guds evangelium är enkelt och vill vara enkelt, på det att det må nå de enfaldiga Gud vare lov för det. Det är sant, vad som står i den gamla sången:

> När enfaldigheten råder, Ser man genom tjocksta skyn, Men så snart man dubbelt skådar, Mister man sin hela syn.

Evangelii enkla sanning är: 1:0) Gud älskar världen.

2:0) Gud har sänt sin Son för att frälsa världen. 3:0) Var och en, som tror på honom, blir ett Guds barn och en ny skapelse samt vinner evigt liv.

4:0) Men den, som icke tror på honom, blir kvar i sina synder och förgås.

Svenska Missionsförbundets sommarkurser.

(Forts.)

Vi slutade i förra numret med torsdagens föreläsning om vår yttre mission.

Prins O. Bernadotte var nu näste föreläsare. Amnet var: Bibeln i hemmet och forsamlingen. Sedan föreläsaren framhållit, att han alla dagar kursen pågått bett Gud om välsignelse över dess deltagare, påpekades med ledning av 5 Mos. 6: 20 och Apg. 17: 11, 12 vikten av, att de kristna läsa bibeln gemensamt i familjen. Guds ord, föreläst i hemmet, har en stor uppfostrande betydelse icke minst för barnen. Lyckliga de unga, som i livets strider aga minnet av sann kristlig husandakt. Såsom man talar om hemmets härd och därmed ursprungligen menar en varmande brasa, som brinner i en öppen spis, omkring vilken familjens medlemmar samlas för erhållande av ljus och värme, så bör Guds ord i andlig mening få vara en hemmets härd. Det är ock nödvändigt, att man själv äger en fast tro på Guds ord, om man med övertygelse och framgång skall kunna rekommendera det till andra.

Inom den kristna församlingen förefinnes i allmänhet den bristen, att bibeln ej läses med den grundlighet och det intresse, som vore önskvärt. Vill man få en i gudsfruktan fast rotad ungdom, gäller det att göra den förtrogen med den heliga skrift. Den kristne får ej leva på känslan eller en viss religiös upplevelse utan på Guds ord. I den mån bibeln läses flitigt, skall det bliva allt lättare att erhålla söndagsskollärare, sjukbesökare och andra församlingstjänare. De troende böra ej försumma att taga bibeln med sig utom hemmet. Guds ord är matsäcken för själen, förrådshuset, där man har att hämta, arsenalen, där vapnen finnas.

Efter föreläsningen följde en stunds diskussion, varvid framhölls betydelsen av, att predikanterna söka uppliva bibelläsandet inom församlingarna samt att de i allt visa sig som goda föredömen.

Prinsparet åt därefter middag tillsammans med kursdeltagarne i Missionsskolans rymliga matsal.

På e. m. föreläste missionärerna C. N. Börrisson och K. A. Fernström, den förre om missionen i Kongo, den senare om missionen i Kina. Broder Börrisson utpekade på kartan de respektive missionsstationerna och genomgick uppkomsten och utvecklingen av verksamheten på dessa. Vi hava nu i Kongo 1834 församlingsmedlemmar samt 160 byskolor med 5174 elever. I Kongo hava stora områden genom missionens inflytande civiliserats och förändrats till ett bättre.

Broder Fernström höll en föreläsning om kinamissionen allt ifrån den nestorianska verksamheten på 600talet till missionen i närvarande tid. Därefter utpekades på kartan och redogjordes för Svenska Missionsförbundets stationer därstädes. Verksamheten bedrives i en provins med 30 miljoner invånare. Sju huvudstationer äro upprättade inom ett område av 80 svenska mil

utefter Jangtsefloden. Kursens fredagsprogram upptog tvenne föreläsningar. Den förra av dessa, morgonlektionen, hölls av pred. J. Norberg och gällde »bibelskolan». Föreläsaren fann det nödvändigt, att man i denna sak följer med sin tid och inrättar sig med hänsyn till de religiösa förhållandena. Vår tid utmärker sig ej för auktoritetsoch vantro utan har gått till en motsatt ytterlighet man är färdig att tvivla på allting. Emot otrons måktiga strömdrag behöva de unga hjälp. Vi böra giva dem Guds ords kraft, och de skola segra. Vi måste taga vara på ungdomen och giva den en djupgående och vittomfattande kristendomsundervisning. Det är ej likgiltigt, såsom mången tyckes tro, var och av vem barnen erhålla denna undervisning. Att döma av de teologiska strider, som utkämpats den allra senaste tiden Stockholm, Lund m. n. platser, dar präster och professorer öppet och fräckt sökt avfärda läran om Kristi gudom, djavulens tillvaro m. m., synes det vara illa beställt med den svenska statskyrkan. Ingen vågar ordentligt protestera. Man tiger, tiger, så att det höres över allt Sveriges land.

Undervisningen bör åskådliggöras med belysande bilder och berättelser, som lämpa sig efter barnens ålder och förståndsutveckling. Inom naturens värld, där allt är ändamålsenligt inrättat, har läraren ett rikhaltigt belysningsmaterial. Kristendomssanningarna skola framställas och belysas så, att barnen därigenom läras att

vandra trons, kärlekens och lydnadens väg.

I den följande diskussionen om bibelskolan framhölls, hurusom denna verksamhetsgren haft föga utveckling i vårt land i förhållande till framåtskridandet för övrigt. Orsaken härtill ansågs i huvudsak vara, att troende föräldrar i detta hänseende ej intagit den fasta, frikyrkliga ståndpunkt, som hade varit önskligt. Tiden kräver av de troende och i synnerhet predikanter ett uppvaknande härutinnan. Mycket kan vinnas genom enskilt samtal med församlingsmedlemmarne om saken.

Talare vid middagsföreläsningen var lektor J. Walles från Hudiksvall och hans ämne: Beröringen mellan bibeln och de babyloniska skrifterna. Inledningvis erinrade föreläsaren om det uppseende och den strid, som Babel-bibelfrågan åstadkommit. De babyloniska och israelitiska religiösa skrifterna äga många likheter. Detta gäller särskilt läran om änglarne, dödsriket, skapelsen, paradiset och syndafloden. Att Israels folk skulle hava lånat sina religiösa föreställningar från babylonierna, ville föreläsaren ej påstå. Låneteorien härom kunde vid närmare forskning i saken ej styrkas. Genom de funna kilskrifterna komme bibelns anseende ej att försvagas hos varje sanningssökande utan tvärtom.

I den diskussion, som därefter vidtog, framhölls som märkligt, att man snart sagt i alla olika folks mytologi finner outplånliga minnen av en gudomlig uppenbarelse ursprungligen, som hos Israel fanns klart

utvecklad i det uppenbarade ordet.

På e. m. upptogs samtalet om bibelskolan. Man fick av detta som totalintryck, att predikanterna mångenstädes sökt inplanta bibelskoleidén inom församlingarna. I många fall hade dock saken, beklagligt nog, rönt motstånd. Det saknas emellertid ej förutsättningar till att föra den framåt. Predikanterna äro i allmänhet minst lika kompetenta som statskyrkans präster att giva de unga lämplig kristendomsundervisning. Mycket skulle kunna vinnas, om de ledande personerna inom församlingarna ville taga saken under prövning och arbeta för dess realiserande så mycket som möjligt. Icke mindre än fyra timmar av dagen ägnades åt denna

viktiga fråga.

Lördagens förhandlingar började med föreläsning av lektor P. Waldenström om »dogm, tro, moral». Dogm är, sade talaren, ett grekiskt ord, som från början betydde mening eller beslut. Sålunda kallades romerska senatens och folkets beslut för dogmer. Dogmer kallades ock filosofiska beslut och lärobestämmelser i det sedliga livet. Numera betyda dogmer i allmänhet: av kyrkor och samfund framställda lärosatser, som måste omfattas med tro och lydnad, utan att det mänskliga förståndet alltid rätt klart kan begripa deras innebörd. Dogmer ha ej sällan använts för att förfölja och plåga människorna. Det är dock omöjligt att undvara dogmer. Tron, att det finns en Gud, är en dogm. Likaså att det finns ett liv efter detta. Ingen vetenskap finnes heller, som ej ytterst vilar på dogmer. Materialisten t. ex. sammanställer företeelserna och kommer till ett visst resultat. Det är en dogm. Den s. k. darwinismen är en dogm. Aldrig har man sett en apa föda en människa. Varför kan man inte unna dessa herrar att få

härstamma från apan? Den idealistiska åskådningen sammanfattas ock i dogmer. Tron på tid och rum är grundad på dogmer. Saken själv här ingen tillfredsställande lyckats förklara. Vårt liv rör sig i dogmer. Det gäller då att se till, det man har den rätta grunden för desamma.

Den älsta dogmbildningen inom den kristna kyrkan är de tre trosartiklarna. Ett system av dogmer kallar man dogmatik. Utan dogmer kan jag ej tro på Kristus, ty tron på Kristus är i mycket väsentlig grad en tro på dogmer om honom. Dogmerna äro sålunda ett hjälpmedel för mig till tron på Kristus. På den apologetiska vägen blir man icke en kristen. Det sker ej genom filosofisk bevisning. Det måste gå hjärtevägen. För att uppväcka tro hänvisade Kristus till sina gärningar.

Kristendomens etik (sedelära) vilar på trons grund. Om man ej omfattar Guds ord om nya födelsen och förlossningen i Kristus, är ingen kristlig etik tänkbar. Kristendomens etik bevisar trons berättigande. — Den sanna moralen har sin rätta grund i kärleken till Gud. De moderna teorierna om moralen ha visat allt annat

än vackra resultat.

På middagen höll redaktören för tidskriften Facklan, W. Lönnbeck, föreläsning över ämnet: Bibelkritiken. Om den materialistiska världsuppfattningen vore hinderlig för evangelii sak, sade talaren, har den moderna bibelkritiken, utgången i sanningens namn från kyrkans egna ansvariga lärare, visat sig än farligare. Vill månne denna bibelkritik stärka och befästa oss i tron? Ingalunda. Den s. k. textkritiken kan ju ha sin nytta, om den pietetsfullt håller sig inom sina gränser, men talaren ansåg ej heller den absolut nödvändig för den kristna församlingen. Föreläsaren genomgick därefter i korthet bibelkritikens uppkomst, dess huvudsatser och första utveckling. Bibelkritiken är oförsynt nog till att hävda det mänskliga förnuftets förmenta rätt att mästra Guds ord. Dess män ha ej varit villiga att försaka sig själva för att utgå på missionsfältet. De sitta inne i sina kamrar och — riva sönder bibeln. Resultatet av dessa förmätnas forskning blir en sådan där mångfärgad bibel, vars brokiga virrvarr talaren uppvisade. Den, som skall förkunna frälsningens sanning, måste själv stå på tast mark. Vem kan med entusiasm och övertygelse förkunna det, som han ej är viss på i sitt sinne? Bibelkritiken hämmar vår andliga tillväxt. Den för med sig ett föraktligt kompromissande, gör bibeln till ett lappverk, arbetar bespottarne i händerna. I korthet sagt: den är på många sätt skadlig, på intet vis gagnelig. Bibelkritiken saknar bevis, rör sig med lösa påståenden, citat om varandra, och den vederlägges eftertryckligt av vår levande tro, av skriften själv, ja, även av fornforskningen. Vi leva i en tid, då »stenarna ropa». Låtom oss ej glömma det goda bibeln har uträttat i världen! Vad har bibelkritiken gjort?

Efter föreläsningen hade lektorerna Waldenström och Walles kortare anföranden. Därpå uppvisades för kursdeltagarna ett större porträtt av konungen, försett med hans egenhändiga namnteckning samt ram med kunglig krona i guld som överstycke. Den vackra tavlan, som är konungens personliga gåva till Missionsskolan,

hade just då anlänt. Lektor Waldenström utbragte ett leve för konungen, följt av ett fyrfaldigt och kraftigt hurra, varpå kungssången sjöngs unisont. Även meddelades, att konungen redan förliden maj lovat besöka Missionsskolan, men att besöket av mellankommande

hinder måst uppskjutas. Veckans sista föreläsning hölls av red. J. B. Gauffin och rörde sig om »evangelistkurser.» Man hade, sade talaren, för åtskilliga år sedan ställt sig rätt tveksam angående sådana evangelistkurser. Nu vore t. o. m. förslag om, att genomgåendet av desamma i regel skulle utgöra en förutsättning för inträde i Missionsskolan. Föreläsaren ansåg det behövligt, att en mängd evangelister måtte sändas ut till de stora skaror i vårt land, som befinna sig i likgiltighet och otro. Han hade själv hållit evangelistkurser på flera platser samt därjämte varit i tillfälle att iakttaga, vilken välsignelse andra såuana medfört för utbildandet av evangelistgåvor. Bibelstudium, talövningar, som kritiseras, innanläsning, grammatik och sång böra upptagas på programmet för dessa kurser.

På söndagen kl. 8 f. m. samlades kursdeltagarne åter, då distriktsföreståndare L. V. Nordqvist talade, varpå gemensam nattvardsgång ägde rum för samtliga jämte missionslärarne med familjer. Kl. 11 f. m. hölls predikan av predikanterna A. G. Ahrman, G. Hjelm och K. Sannfrid. Kl. 1 midd. höll lektor Waldenström en extra föreläsning om »den mosaiska lagens och den kristna sedelärans förhållande till varandra» samt om »samvetet och i vad förhållande det står till lagen.» Talaren hävdade, att vi såsom kristna äro i allt befriade från den mosaiska lagen, ja, att t. o. m. de tio budorden uteslutande tillhörde det gamla förbundets folk. I den kristna sedeläran har det Gamla Testamentets lagbud vunnit sin fullkomning. En del kristna räkna med orätt såsom lagbud förmaningens ord. Dessa utgöra emellertid den kristna sedeläran, som även innefattas i evangelium. - Beträffande samvetet är det en missuppfattning att tala om samvetslagen. En sådan finnes egentligen ej. Samvetet är ett vittne, som för sanningens talan, så långt man själv är upplyst om det rätta. Samvetet avgiver ett vittnesbörd om det, man tror vara rätt eller oratt. Ett lugnt samvete är ej alltid detsamma som ett gott samvete. Samvetet kan vara sovande i vissa stycken. En person kan räkna det såsom en svår försyndelse att stjäla ett öre från en annan men kan utan att oroa sig däröver ta heder och ära från honom. Det är en högst beaktansvärd sak, att man ej på liknande sätt försvagar det kristliga livet.

På e. m. kl. ½4 skulle ett friluftsmöte ha ägt rum, men på grund av regnigt väder samlades man inom hus. Från Stockholm, Gustafsberg och Lidingön hade så mycket folk infunnit sig, att icke blott stora bönsalen blev fullsatt, utan även matsalen och flera närgränsande rum måste upplåtas. Missionär T. Ceder berättade om en missionsresa i Kongo, och predikningar höllos av pred. O. Wallenborg, missionär B. E. Ryden och pastor O. P. Peterson från Worcester i Amerika, varpå det välsignelserika mötet avslutades. Därmed hade ock sommarkurserna nått sitt slut, och ett varmt tack hembars till dem, som gjort sitt bästa för anordnandet

av kurserna. Såsom värdar för de olika dagarna tjänstgjorde missionssekreterare Sjöholm, distriktföreståndarne Nordqvist och Ungerth samt predikanterna J. P. Johansson och J. Nyrén. Varje dags förhandlingar inleddes av någon kursdeltagare med bibelläsning och bön samt med gemensam sång. Föreläsnings- och diskussionstider voro: 8—10 f. m., 12—2 e. m. och 5—7 e. m.

Efter intagen frukost på måndagen åtskildes kursdeltagarne. Allmänna omdömet om dessa sommarkurser tyckes vara, att de såsom uppbyggliga, intressanta och lärorika lämnat god behållning för både hjärta och huvud, för både känsla och förstånd.

Statskyrka och frikyrka.

Föredrag i Kristinehamn den 7 maj 1909 af J. Norberg.

III.

Allt ifrån den frikyrkliga rörelsens början har det nu gällt som en självklar sak, att de frikyrkliges mål varit att få bort statskyrkan. Frikyrklighet och statskyrkofientlighet ha därför gällt som sammanhängande begrepp. Men de frikyrkliges frikyrklighet har aldrig bestått i att stämpla mot statskyrkan utan endast däri, att de i andliga ting velat, oförhindrade av mänskliga bud och stadgar, tro och handla i överensstämmelse med, vad de finna sig förpliktade till av Guds ord, sådant vi hava det i bibeln. Skall det ock vara någon mening i talet om att öva kristendom, så bör väl Kristi ord respekteras, åtminstone när det gäller övandet av själva gudsdyrkan. Om det inte aktas i fråga om detta, det rent andliga, vad skall man då kunna vänta i fråga om det världsliga.

Vill man åter öva religion utan hänsyn till Kristi och hans apostlars lära, då må man ärligt säga ifrån, att det icke är kristendom utan annat, som man sysslar med. Men att i liv och lära frångå Kristi ord och ändå göra anspråk på att därvid öva kristendom, går naturligtvis inte an. Det har därför tett sig mycket underligt för de frikyrklige, när de klandrats för sitt yrkande på att i andliga ting få inrätta sig uteslutande efter Herrens ord. Och i synnerhet har detta klander tett sig underligt, när detta kommit från dem, som skulle vara ordets tjänare.

De protester, de frikyrklige uttalat, och de angrepp, de understundom gjort på kyrkliga förhållanden, ha icke gällt statskyrkan utan de skriftvidrigheter och missbruk, som inom henne övats, hyllats och försvarats. Vad som inom henne befunnits överensstämma med bibelns bud och lära, det hava de frikyrklige ock infört i sina församlingar. Där är ingenting förhatligt, för att det har statskyrklig häfd, och ingenting eftersträvat, för att det är antikyrkligt. Ingen har heller inom det frikyrkliga lägret förvärvat sig något högre anseende eller någon framskjuten ställning genom statskyrkofientlighet utan alldeles tvärt om. Huru illa anskriven den rena statskyrkofientligheten där är, finnas många bevis på i uttalanden från predikant- och diskussionsmöten såväl

som i den frikyrkliga pressen. Säkert har ock statskyrkan haft många uppriktigare och klarsyntare vänner bland de frikyrklige än bland åtskilliga av sina egna försvarare. Statskyrkans betydelse för kristendomsundervisningen i skolorna har nog aldrig underskattats av besinningsfulla frikyrkomän. Ty vi förstå skillnaden mellan att verka bland okunniga hedningar och bland dem, som från barndomen lärt känna de heliga skrifterna. Men då nu kyrkans egna målsmän börja i allt större antal framträda som öppna förnekare av bibelns huvudsanningar och undergräva tron på den heliga skrift, kommer naturligtvis även tron på statskyrkans betydelse för upprätthållande av folkets kristendomskunskap att betydligt vackla inom det frikyrkliga lägret. Och skall kyrkan bli en institution för utbredande av tvivel och otro bland vårt folk, "då må hon gärna falla. Då är ock hennes dom skriven, icke i de frikyrkliges konferensprotokoll, utan i himmelen. Och de domar, som äro skrivna där, ändras endast genom omvändelse. Men på statskyrkans omvändelse som sådan lär inte vara mycket att hoppas. Såsom kristen institution torde nog därför hennes dagar vara räknade. Och ingen dödlig lär kunna förutsäga, vad det Kristusfientliga parti, som nu är under uppsegling, lär kunna komma att förvandla henne och hennes tjänare till. Men att den förvandlingen icke är resultat av de frikyrkliges arbete utan av kyrkomyndigheternas genstörtighet i förening med de kristendomsfientliges tilltagsenhet, det må sägas och erkännas. Och djupt må beklagas, att kyrkans målsmän inte fattat situationen och i tid tillmötesgått berättigade krav eller åtminstone nu trätt i underhandling med staten om hennes frigörelse från regeringens och riksdagens obegränsade herravälde. På det sättet hade hennes institutioner och tillhörigheter kunnat räddas för kristendomens tjänst. Utan tvivel var det väl ock detta, lektor Waldenström avsåg med sin motion vid senaste kyrkomötet. Men vem som nu kan komma att ta hand om de kyrkliga förhållandena torde vara mycket ovisst. Man har redan från socialdemokratiskt håll börjat spekulera. Och planer från det hållet röna alltid understöd, dock i detta fall aldrig från de frikyrklige.

Under alla förhållanden har statskyrkan aldrig kunnat tillfredsställa något behov av kristet församlingsliv, ej heller har den någonsin varit eller kunnat bliva en kristen församling i nytestamentlig mening. Därför ha dess målsmän och tjänare gjort orätt, när de sökt förmena de frikyrklige att i detta hänseende inrätta sig efter Guds ord. Med sådan anordning ha de ju inte skadat varken stat eller kyrka. Om än den historiska utvecklingen nödvändiggjort en stats- eller folkkyrka, något som jag inte vill disputera om, så har den dock icke nödvändiggjort ett totalt förkastande av bibliskt församlingsliv och ett rätt förfarande med sakramenten.

Behovet av församlingsliv kan statskyrkan icke tillgodose, och sakramentsmissbruket kan hon icke avskaffa, så länge vilken ogudaktig bjässe som hälst får vara med och stifta hennes lagar och bekläda hennes ämbeten, blott han i övrigt äger av riksdagen föreskrivna inkomst- och lärdomskvalifikationer. Men visar inte sådant frikyrkoprincipens berättigande — icke i stället för men jämsides med statskyrkan?

Det är orimligt begärt, att människor, som akta sin Frälsares ord och stiftelser högre än allt annat, skola finna sig till freds med och uppbyggda av det neddragande av dessa heliga ting, vartill man år ut och år in, släktled efter släktled gör sig skyldig i statskyrkan. Det är icke blott deras rätt utan deras oavvisliga plikt att i ord och handling protestera däremot och även här vara ett salt i förruttnelsen.

Att det finns människor, som icke vilja veta av någon synlig församling på jorden, fastän bibeln allestädes talar därom och giver förordningar om rätt församlingsskick m. m., kan icke vara skäl nog att giva statskyrkan monopol på att ensam sköta om, vad den på grund av sin natur icke kan sköta om på ett rätt sätt.

Den omtuggade invändningen, att åstadkommande av rena församlingar är bara en donatistisk dröm, som aldrig kunnat förverkligas, lönar det ej bemöta. Ty någon sådan donatistisk dröm ha de frikyrklige aldrig haft. De vilja i dylika stycken inte gå längre än Guds ord bjuder. Och det bjuder oss ingenstädes att rannsaka andras hjärtan. Men det bjuder oss att från vår gemenskap avskilja den, som är ond. Och det är något annat. Vem vet för resten, om inte de donatistiska drömmarna på sin tid voro mer skriftenliga, än de institutioner, i vilkas intresse vissa kyrkohistorieskrivare fördömt dem. Det är en gammal sport att framställa vrångbilder av det, som man inte tycker om.

Huru som helst härmed, de frikyrkliges mål i vårt land har varit att praktisera Herrens ord och vittna mot synd och förvillelser, men aldrig att bryta ned kyrkan eller andra borgerliga institutioner. Och orimligt vore väl ett sådant påstående, som att ett noggrant praktiserande av det evangelium, som kyrkan gjort till sin uppgift att förkunna, skulle skada eller bringa henne på fall. Men då hon av staten, som är hennes jordiske herre, själv är förhindrad att tillgodose berättigade och på skriftens utsagor grundade krav, är det hennes plikt att erkänna frikyrkans existensrätt vid sin sida.

Men nu fordrar man här, att de frikyrklige skola gå ut ur kyrkan och krypa in i dissenterlagens säck, som man sedan finge omsorgsfullt knyta igen om dem och därmed göra dem oskadliga. Men att utan nödtvång på det sättet låta begränsa sin frihet att missionera allestades och bland alla, kan väl inte vara rätt och Gud behagligt. Man är väl inte kristen bara för sin egen del utan även för att öva kristligt inflytande också på andra. Men huru det skulle gå med den saken för dissenters, om dissenterlagen tillämpades i all sin stränghet, är lätt att se, om man studerar dess innehåll. Därtill kommer, att statskyrkan är en lagstadgad samhällsinstitution, utom vilken vi äro i saknad av vissa medborgerliga rättigheter. Och lika litet, som det föll Paulus in att avsäga sig de romerska medborgarerättigheter, vartill han var född (Apg. 22: 25-29), lika litet böra de frikyrkliga avsäga sig de svenska medborgarerättigheter, vartill de såsom medlemmar av statskyrkan äro

eren a transaction management is to man as about 1921. I

regionalist energi av som <u>ome de red</u> med mineke nedet en agnitutionalist stat metrod borrett mili met biliv annebi i tra omane mod d'argind am somban sid ja ev ambiet sem

Trohet i små ting.

Ibland då vi läsa om någon stor mans eller framstående kvinnas livsgärning, lägga vi bort boken och tänka med en suck: Ack, om jag någon gång finge sådana tillfällen att tjäna Herren! Men vi glömma, att småting, vilka göras med omsorg och trohet, bereda oss för att rätt utföra stora ting. Synålar, strumpstickor och virknålar äro ganska vanliga och billiga småting, men tänk vilka vackra och nyttiga saker kunna göras genom dem. Så kunna händelserna i vårt dagliga liv vara ytterligt enformiga och vanliga, men i dem och genom dem kan dock inom oss i det fördolda uppbyggas och utvecklas ett ädelt, kristligt liv, ett liv, helgat åt Gud i tjänande kärlek.

F. B. Meyer.

Älska!

Under all livets dunkelhet är det ett, som en kristen vet klart och tydligt, nämligen detta: »Jag är satt här icke för att hata utan för att älska». Älska och åter älska, det var Kristi valspråk. Älska och åter älska, det är även, vad hans lärjungar hava att göra. — »En gång för alla», säger Augustinus, »är detta korta bud dig givet: Älska! Tiger du, så tig av kärlek! Talar du, så tala i kärlek! Tuktar du, så tukta i kärlek! Begagnar du dina ögon, så se i kärlek! Djupt inne i ditt hjärta skall kärleken ha sin rot, och ur denna rot kan intet annat än gott växa fram.»

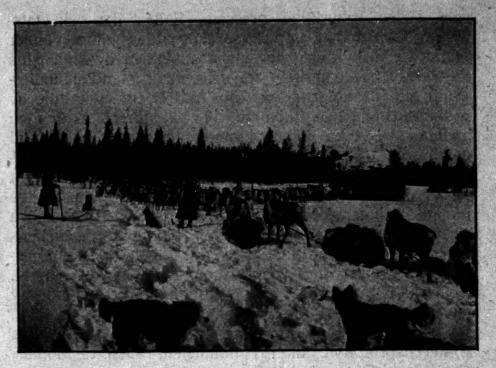
Jag måste verka dens verk, som har sänt mig, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan verka.

Joh. 9: 4.

Att vi av Gud äro skapade till verksamhet, synes redan på det lilla barnet. Det behöver ej bliva gammalt, förrän det vill hava något att sysselsätta sig med. Det är därför onaturligt och emot Guds vilja, om någon, som har förmåga till arbete, ändå ingenting gör. En sådan människa är vanligen knotsam och mycket olycklig. Detta är icke heller underligt, ty onda tankar och böjelser få fritt spelrum, och detta medför pina. Vill man vara lycklig, bör man använda de dyrbara minuterna till helig id och besinna sanningen, som uttalas i orden: »Arbetsamhet befordrar hälsa och välstånd samt hindrar många tillfällen till synd».

Då Herren Jesus sade: »Jag måste verka dens verk, som har sänt mig», sade han det icke därför, att det var tungt för honom att verka Guds verk. Tvärtom. Vid ett annat tillfälle sade han: »Min mat är att göra dens vilja, som har sänt mig, och fullborda hans verk.» Det var kärleken till den, som sänt honom, samt till fattiga syndare, som drev honom att rastlöst arbeta.

Men såsom han var, så äro ock vi, hans lärjungar, i denna världen. Om Kristi kärlek fått genomtränga oss, kunna vi ej stå fåfänga på torget. Man säger, att

Lappar på flyttning i Malå.

kärleken är uppfinningsrik, och det är en sanning. Någon gagnande uppgift ligger för övrigt även dig nära. Brinner den heliga elden i ditt hjärta, så vill du ovillkorligen vara med, och tillfällena skola bliva så många, att, om du använder dem, du skall hinna uträtta mycket för din Herre och Gud, innan du kallas hädan.

Medan jag var i Uppland, kom en liten tjänsteslicka under en böne- och offervecka och lämnade mig 10 kr. för missionen. Jag tog emot gåvan och tackade men tänkte på samma gång: Nog är det bra långt mellan dina likar; ty jag förstod, att det var ett verkligt offer, hon gjorde. Du troende unge man och unga kvinna, gör sammalunda! Det är ljuvligt att taga på sig Kristi ok redan i ungdomens dagar. Kan du offra, så att det kännes, skall du även så känna Herrens rika välsignelse.

Men missionen behöver icke blott pekuniära gåvor, den behöver även läpparnas offer. En gammal troende, sjuk kvinna sade en gång till en troende man, som brukade offra mycket för missionen, då han undrade, varför hon måste leva så länge: »Mina böner äro lika nödvändiga som edra penningar, därför låter Herren mig leva.» Penningar utan tro och bön kunna ingenting uträtta, men om varje gåva beledsagas av trosvarm bön, skall den bliva till välsignelse. Abraham, Elia och Daniel bådo och blevo hörda, stundom på oväntat sätt. På samma sätt skall Gud höra oss, då vi bedja, att hans verk må gå framåt bland hedningar och namnkristna, så att den tid snart må komma, då ondskan är undertryckt och rättfärdigheten övertäcker jorden som vattnet havsbottnen.

Vi hava ingen tid att förlora. Natten kommer snart, då ingen kan verka. Men om vi varit trogna och använt vår tid till heligt arbete, skall Herren Jesus säga till oss: »Väl gjort, du gode och trogne tjänare, i små ting har du varit trogen, jag skall sätta dig över mycket.» Det blir en härlig lön, en lön, som alla Jesu vänner böra eftersträva. Må vi alla få den!

J. Öman, Gunnarn.

Ett märkligt samtal.

Du har väl reda på, att det är Missionsförbundets offerdag för hednamissionen om söndag.

Ja, min kära hustru, det har jag visst, men den dagen hade jag tänkt resa bort, så att jag icke kan vara med.

Men är det då så nödvändigt att resa just på söndagen? Tror du icke, att det vore för Gud behagligare, för oss gagneligare och för barnen mer lärorikt, om vi stanna hemma och gå upp i församlingen för att gemensamt med de andra bedja och offra?

Åjo, det kan så vara, men jag är rädd, att min kusin blir stött. Han har sin namnsdag då och har bjudit några vänner till sig.

Men inte kan väl det vara något skäl. Nej, det bättre och viktigare bör väl gå före det, som icke är av någon vikt alls. Och nog förstår du mycket väl, vilketdera som är viktigare.

Åjo. Men jag känner mig just inte manad till något offer den här gången.

Det är ledsamt att höra. Guds ord manar oss ju att vara med och hjälpa till. Det vet du och ändå känner du dig icke manad. Kan det vara något gott tecken?

Nåja. Jag skall göra, som du säger. Vi skola gå dit och giva var sin krona. Det blir fyra gånger så mycket, som vi annars pläga lägga i kollekten.

Nu kom herrskapets tjänarinna in och begärde att få ut 5 kronor på sin lön.

Vad skall Johanna ha dem till?

Jo si, det är offerdag för missionen på söndag, och jag skall lägga femman i kollekten då.

Men tänk sig för. Har Johanna råd att offra så mycket?

Tänka på saken det har jag gjort, mer än nyttigt är. Mammon har gjort ständiga invändningar, så att jag måst disputera med honom duktigt. Men när jag här om dagen var i modehandeln för att låta rusta upp min sommarhatt och fick veta, att det skulle kosta 5 kronor, så gick det upp ljus för mig. »Där har du femkronan för missionen», sade en röst inom mig. »Din hatt duger ganska bra, som den är.» Och nu är jag så glad. Det är, som om jag kommit lös ur en snara.

Herrn och frun sågo på varandra. Johanna fick sin femma och gick. Herrn och frun skildes åt.

En snara — mumlade han för sig själv.

Gud lös även honom! suckade frun.

des est forverhadistes into Japasen, varentes amoniores

supplies some training the property of the property of the source of the

and estimated the substitution was on

Huru det sedan blir, kommer att visa sig om söndag. Men när Gud ville välsigna en man, så gav han honom en förståndig hustru.

P. W.

the och vill and whether the character of a contraction of the contrac

Augsbundelt, verketandelt. – Inied deline repois her das giller di "at jaar, die de traction beschieft det authoritet kind das sieden Urglande, som byskles, "diedet Sam er das sieden av emerdien, udade

Missionsföreståndarens förbättras långsamt och fordrar mycken stillhet. Att Pietisten det oaktat kunnat i varje n:r innehålla de vanliga uppsatserna av honom, beror därpå, att han hade dessa färdigskrivna, innan han sjuknade.

Ännu en sekreterare | Många av våra vänner veta, att på expeditionen. | det länge varit tanke på att tillsätta ännu en sekreterare på vår expedition med anledning av det alltjämt ökade arbetet. Styrelsen beslöt på sitt sammanträde den 2 juni att till denna befattning kalla predikant J. Nyren i Stockholm.

Det är nu en glädje för oss att kunna meddela, att Nyrén antagit kallelsen och att han kommer att tillträda platsen den 1 jan. 1910.

Vår expedition | Den konferens, som hölls i juni 1908 under eget tak. | uppdrog åt vår styrelse att, om lämpligt tillfälle erbjödes, inköpa fastighet dels för att i denna nedlägga de medel, som den s. k. understödsfonden förfogar över, dels för inrymmande av lokaler för vår expedition. Vi kunna nu meddela, att styrelsen inköpt fastigheten n:r 10 Barnhusgatan, här i staden, för ett pris av 350,000 kr. Tillträdet ägde rum den 1 juli, men expeditionen kommer icke att flytta dit förrän den 1 oktober 1910.

Offerdagen Rörande den av konferensen beslutade den 11 juli. offerdagen den 11 juli hänvisa vi dels till det utsända cirkuläret därom dels till andra i tidningarna införda upprop och önska, att missionens herre måtte komma över oss alla med sin värmande och livgivande ande, så att dagen må giva ett för den heliga missionssaken gott resultat.

Noterna till den nya söndagsskolsångboken. Med anledning av många förfrågningar bedja vi att ännu en gång få meddela, att musiken till den nya söndagsskolsångboken väntas vara färdig i slutet av augusti månad. Den är nu under uppsättning.

Ord och bild om Missions- Den lilla minnesskriften med denna rubrik har haft en god åtgång redan. Upplagan, som trycktes,

var dock stor, så att det ännu finnes riklig tillgång. Glömmen icke att själva rekvirera den och att hos andra sprida exemplar därav.

J. A. Hultman | Den bekante sångaren och predikanten från Amerika. | J. A. Hultman från Worcester i Amerika, vilken 1901 besökte Sverige och därvid väckte verklig entusiasm med sin sång, anländer i sommar hit på ett nytt besök. Han avreser från Newyork den 22 juli och inträffar alltså i Sverige de första dagarne i augusti.

Hultman är även denna gång villig att göra en sångturné genom landet under omkring tre månader. De, som önska besök av den bemärkte sångaren, torde meddela sig med Svenska Missionsförbundets expedition, på det att en ordnad resetur måtte kunna uppgöras.

Glöm ej offerdagen, 11 juli!

Örebro läns fria missionsförenings adertonde årsberättelse har i dagarna utkommit. Av densamma framgår, att föreningen bedriver en kraftig verksamhet under ordförandens, distriktsföreståndare E. Ungerths ledning. 5 reseombud äro i verksamhet för församlingarna och på mörka orter, och 4 för söndagsskolan. Missionär Martin Westling i Kongo är föreningens sändebud i hednavärlden.

Inkomsterna för året jämte en kassabehållning från 1907 uppgå till kr. 11,767: 13, utgifterna till kr. 8,418: 81. Kassabehållning till 1909 kr. 3,348: 32.

I nära anslutning till föreningen arbetar sedan 1902 Örebro läns kristliga ungdomsförbund, en sammanslutning av 53 ungdomsföreningar inom länet. Dess räkenskaper balansera å kr. 2,143: 43.

Gårdskärs missionsförening hade under midsommarhelgen sitt sedvanliga missionsmöte. Mötet öppnades av föreståndaren Kl. Jansson, varefter predikant Andersson från Strömsbro predikade över högmässotexten. Tal. betonade med anledning av Johannes döparens dristiga framträdande inför Herodes, att en kristens plikt är att framhålla det rätta och bestraffa det orätta. Sedan en sång sjungits av sångkören, talade predikant Kindbom, Mehede, över Johannes döparens korta liv och verksamhet.

På e. m. var fest anordnad, då det omväxlades med

tal, sång och musik.

Mötet fortsattes andra dagen, då på f. m. missionsföredrag hölls av Andersson, berörande särskilt den inre missionsverksamheten. På e. m. avslutades mötet med ungdomsföredrag av Kindbom.

Mötet var på grund av det vackra vädret ganska

talrikt besökt.

Värmländska Ansgariiföreningen har nyligen utsänt sin fyrtiondefjärde årsberättelse. Enligt densamma utövar föreningen en livskraftig och välsignelsebringande verksamhet. 9 reseombud arbeta i dess tjänst i församlingarna och 6 i söndagsskolan. 4 missionsarbetare äro dessutom anställda för tillfällig verksamhet på mindre besökta orter. Kongomissionär Westlind och missionär Engwall i London underhållas av Värmländska Ansgariiföreningen.

Föreningens inkomster under år 1908 uppgingo till 22,730 kr. En kassabehållning till 1909 förefanns vid

årsskiftet av 2,374 kr.

Njutångers friförsamling firade sitt sommarmöte under stor tillslutning söndagen och måndagen den 27 och 28 juni. Guds ord predikades med värme och kraft av bröderna Aug. Bäcklund från Askesta, Printz, Harmånger, Roth, Sundsvall, samt församlingens egen predikant, E. O. Olsson.

Guds Ande var mycket nära, och bekymrade själar gräto över sina synder och ett par stycken böjde knä

vid korsets fot.

Gud välsignar sitt folk.

Avslutning med bibelskolans ungdom i Njutånger, tretton till antalet, av vilka fem voro från Iggesund, ägde rum i Betania söndagen den 23 maj.

Hustinahusia, it is the

Elevernas föräldrar och andra intresserade voro

närvarande.

De raska och korrekta svaren vittnade om, att ar-

betet ej varit lönlöst.

Ett nytt testamente överlämnades åt vart och ett av barnen som minne, och till predikanten Olsson, kursens lärare, överlämnades en subskriberad penninggåva.

Avskedet mellan lärare och elever var rörande.

Ungdomsverksamheten. Redbergslids ungdomsförening firade den 20 juni sin 10-årsfest med goda och talrikt besökta möten. Föredrag höllos av predikanterna Carlsson och Svanqvist.

Föreningen, som räknar 89 medlemmar, har under 10-årsperioden insamlat 6,268 kr. för missionen. Största delen av dessa medel har tillfallit missionsföreningen

på platsen.

Värmlands och Dalslands ungdomsförbund höll sin årsfest i Seffle den 23 och 24 juni. Vid styrelsemötet föredrogs bland annat Svenska Missionsförbundets generalkonferens beslut om bildandet av en hela landet

omfattande ungdomsorganisation benämnd » Svenska Missionsförbundets Ungdom». Men då Missionsförbundet ej ännu framkommit med något detaljerat förslag i ämnet, bordlades frågan till ett kommande sammanträde.

Det offentliga mötet såväl midsommaraftonen som midsommardagen var talrikt besökt och rikt på upp-

byggelse.

Myke. Ett stort kristligt ungdomsmöte hölls söndagen den 13 juni av Myre ungdomsförening i en skön park i närheten av Klarälven. En stor skara ungdom och även äldre hade samlats från närliggande trakter.

Goda och väckande föredrag höllos av pred. Fr. Båge samt folkskollärarne Sjökvist, Nordkvist och Larsson. Folkskolläraren Sjökvist talade över ämnet: Ungdomen för Kristus, för hemmet och fosterlandet.

Allmänt ungdomsmöte med kristligt-fosterländskt program hölls midsommardagen i Hagaparken, Stockholm. Ehuru vädret ej var gynnsamt, samlade mötet ändock några tusental åhörare, som med intresse åhörde de olika föredragen.

Sedan mötet öppnats med hälsningstal av pastor Holmbäck, höll hovpredikanten Norrby föredrag över ämnet: Vad vårt folk framför allt behöver. Tal. framhöll såsom vårt särskilda behov: Herrens fasta ord och

Herrens livgivande ande.

Därpå följde ett fosterländskt tal av lektor Enar Sahlin. Tal. betonade vikten av att taga vård om de ungas läsning, att därvid undanröja det, som är ont, och tillföra dem det, som är sunt och gott. Bönen framhölls ock som ett mäktigt medel att höja folkets ande till det,

som är ädelt och gott.

Under eftermiddagsmötet, som samlat ännu större skaror, fylkade man sig omkring två talarestolar. Från den första höll pastor W. Hammar föredrag över Ordspr. 4: 23: Bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet. Mycket i detta liv är värt att bevarast hälsa, ett gott namn och rykte, hem och fädernesland, men framför allt är det viktigt att bevara sitt hjärta. Kortare anföranden höllos dessutom av fru Anne Margarethe Murray, pastor Norström, missionslärare Rinman och kand. Sven Sundberg

Från den andra talarestolen höll red. Carl Boberg föredrag över Es. 3: 10, 11: Om den rättfärdige mån I tänka, att det skall gå honom väl, ty sådana skola äta sina gärningars frukt. Men ve över den ogudaktige. Honom skall det gå illa, ty efter hans gärningar skall hans vedergällning bliva. Tal. framhöll, att Herren endast ser två slags människor, sådana som söka honom, och sådana som ei vilia detta. Att vara rättfärdig är ej detsamma som att vara fullkomlig. Någon fullkomlig människa finnes ej, ty vi äro alla felaktiga och syndare, som bliva frälsta genom Guds nåd och barmhärtighet, då vi tro på honom och den han sänt, Jesus Kristus. Den, som vill vara rättfärdig, måste dagligen söka Gud för att kunna stå det onda emot. Ty den rättfärdiges värsta fiende är synden. Men Gud är nådig och skänker förlåtelse. Så förklarar Gud en människa rättfärdig, och ingen kan sedan fördöma henne. Den ogudaktige älskar ej Gud. Det synes tyvärr, som om vårt folk nu stode inför ett stort avfall, som om Herren snart skulle behöva hemsöka Sveriges land. För de ogudaktige måste man predika, att det finnes ett stort ve på deras väg, och att ett ännu större väntar dem vid deras död. Men man måste även predika för dem, att de skola söka Gud, som trots allt älskar dem. Och ju förr en människa kan bli skild från sin synd och orättfärdighet och komma i gemenskap med Gud, desto lyckligare är det för henne.

Kortare anföranden höllos även här av fröken Anna Roos, pastor Wickman, pastor Th. Lindhagen och bank-

tjänstemannen Carl Edman.

Åttio år. Predikanten Lars Olsson i Wårgårda fyllde den 17 juni 80 år. Wårgårda och Hobergs missionsförenings styrelse uppvaktade med anledning därav den gamle, aktade arbetaren i Herrens vingård, med blommor samt som en tacksamhetsgård en subskriberad penningegåva.

Söndagen den 20 juni hölls fest i Hobergs missionshus, till vilken Olsson med familj inbjudits. Tal hölls därvid av Joh:s Andersson från Vittened, som särskilt erinrade om huru det såg ut på orten för 50 år sedan, då Olsson började sin verksamhet där. Mycket hade förändrats sedan ess och många blivit vunna för Herren.

Predikanten A. F. Hedlund i Skog har antagit kallelse till Sågmyra friförsamling i Dalarne och kommer att tillträda platsen den 1 nästkommande oktober.

Malmbergets kristna missionsförening har på nyligen hållet församlingsmöte beslutat att kalla br. G. W. Gustafsson från Porsi till predikant. Huruvida br. G. kommer att antaga kallelsen, är ovisst.

Om dopattester

skriver en predikant och församlingsföreståndare i n:r 10 av Pietisten med önskan, att lektorn ville i något följande n:r av Pietisten trycka på nödvändigheten av, att varje församling skaffade sig en dopbok, där alla barn, som döpas i församlingen, antecknas och att dopet bör vara bevittnat av minst tvenne ojäviga personer.

Nu frågas: Vilka dopvittnen äro ojäviga? Kan vittnet jävas därför, att det är släkt med barnet? Kan dopförrättaren betraktas som ett vittne? Om lektorn ville i Pietisten lämna ett litet svar på dessa frågor, så vore säkert många tacksamma därför.

Anton Ryden, predikant.
Adr.: Ryd, Nol.

Ojāviga āro alla, som āro ojāviga inför domstol. Dopförrāttaren kan naturligtvis icke betraktas som vittne, då det är hans handling, som skall bevittnas.

and the state of t

the Real Contract of the State of the State

that a protest seed to a technic him. To

P. W.

Skulden betald.

Huru är det nu? Skola vi icke snart få något nytt meddelande om betalda bönehusskulder? Det är rätt länge, sedan vi sist fingo något.

P. W

Metodistkyrkan. Avesta metodistförsamling har under den sista tiden rönt en synnerligen glädjande framgång. Under försommaren har kapellet undergått en grundlig reparation och är nu ett bland de ljusaste och trevligaste man kan få se.

Söndagen den 20 juni öppnades kapellet ånyo för gudstjänst med predikan av rektor K. A. Jansson från

Stockholm.

Reparationen har verkställts utan att församlingen därför ådragit sig någon skuld.

Sommarbibelkurs under ledning av pastor Cl. Hörle hölls i Tranås den 29 juni—5 juli. Pastor A. Löfgren från Karlskrona höll därvid en serie föredrag över ämnet: »Vårt folks hjälp och räddning», varjämte förekommo föreläsningar om »Mänsklighetens tacksamhetsskuld till bibeln», »Kristendom på allvar», »Den underbara staden Människosjäl», »Nehemia bok och dess budskap för vår tid», »Lärdomar från Kinas missionshistoria», m. m.

Söderteljekonferensen hålles i år onsdagen den 22 till och med lördagen den 25 instundande september.

Pastor F. B. Meyer anträdde i medlet av mars månad en missionsresa, som kommer att vara nära sju månader. Han började med att besöka olika platser i Turkiet, däribland Filippopolis och Konstantinopel och sedan Smyrna i Mindre Asien. I början av maj kom han till Penang i Malakka, och i början av juni voro möten utsatta för honom i Singapore. Den 10 juni väntades han till Hongkong. Vid olika sanatorier i Kina, där missionärer under sommaren äro samlade för att erhålla en tids vila och vederkvickelse, har pastor Meyer lovat att hålla möten, vanligen under en veckas tid. Till Kuling, där många svenska missionärer bruka vistas, äro möten utsatta mellan den 12—18 augusti. Hemresan anträdes i början av september med den sibiriska järnvägen.

Kristligt kärleksverk. Vid dr. Banardos barnhem i London ha under en tid av $42^{1}/_{2}$ år 68,050 barn blivit uppfostrade och sänts ut som nyttiga unga män och kvinnor. Hemmen härbergera för närvarande 8,391 gossar och flickor.

Invigda missionshus. I Lincoln, Nebr., invigdes den 16 maj en utmärkt trevlig missionskyrka. Enligt uppgift är Lincoln en riktig kyrkstad med en kyrka för varje tusental invånare. Däremot har denna Nebraskas residensstad icke en enda krog. — Missionsförsamlingen i Danbury, Conn., invigde sin nya kyrka den 6 juni.

25-årsjubileum i sin verksamhet firade den 27-30 maj församlingen i North Easton, Mass. Prof. A. Melander, numera missionslärare, var församlingens förste stationerade predikant. Församlingen i Woburn, Mass., firade sin 25 årsfest den 2-6 juni.

Predikantflyttningar. Pastor A. Liljegren, som tillfälligtvis betjänar församlingen i Worcester, avflyttar i sept. till Marquette, Kans.

Pastor C. J. Ledin från Princeton, Ill., har erhållit kallelse till Seattle, Wash.

North Park College Volunteers. För att göra Förbundets missionsskola självunderhållande, så att ej Förbundets församlingar direkt skulle behöva tyngas av densamma, har nu bildats en förening av volunteers, d. v. s. frivilliga, vars medlemmar förbinda sig att för en tid av 3 år själva giva eller samla fem dollars vardera årligen för detta ändamål. 245 dollars hade influtit till den 1 juni.

Så ser man saken i Amerika. Broder A. E., som besökt Montclair, en av New-Yorks förstäder, skriver härom i Österns Veckoblad följande:

Missionskyrkan i Montclair var mycket hemtrevlig och smakfullt byggd på allt vis. Jag tycker om vackra kyrkor. Jag är icke ense med diakonen i en viss församling här i Östern, som trodde, att Anden flytt från församlingen, sedan nya mattor blivit lagda i kyrkan. Tvärtom tror jag, att Guds Ande bedrövas över skräpiga, smutsiga missionshus, då församlingsmedlemmarne samtidigt bo i fina, dyrbara palats. Våra kyrkor böra icke vara luxuösa men dock till utseendet värdiga att vara Herrens tempel. Våra bröder i Västern visa ofta sin förskräckelse över våra piporglar här i Östern, vilka de nära nog anse vara lika med synden till döds, för vilken man icke bör bedja. En broder skrev till och med för något år sedan om piporgeln i missionskyrkan i Los Angelos, Cal., att han tyckte sig se djavulen sitta emellan piporna. Men den kare brodern bör mera leta efter djävulen, om han vill se honom, i de fina palats, som svenskar byggt, vilka gjort dem på vissa platser så giriga, att de icke hava råd att på ett ordentligt sätt underhålla sin predikant. Där är djävulen visserligen mera till finnandes än i piporglar.

dons ach bata livet ippe~~nen bara Harrey~~ tell och iven konku

Förtröstan och frimodighet.

Text för den 18 juli 1909: Ps. 34: 5-11.

Inledning.

Då David författade denna psalm, ur vilken vår text är hämtad, hade han varit i svårt trångmål. Såsom en flykting hade han måst ila från plats till plats och var icke säker för sitt liv någonstädes. Konung Saul traktade efter Davids liv, och när han under sin flykt kom till konungen i Gat, fruktade han att bliva förrådd. David ställde sig då såsom en vansinnig. Men konungen i Gat ville icke taga emot en sådan utan drev honom ifrån sig, och David gick sin väg och slapp således undan den fara, i vilken han svävade. Men i allt detta såg David Guds ingripande och räddande hjälp. Han prisar icke sin egen skicklighet och fyndighet, utan det är Herrens godhet och räddande hjälp, som han besjunger i denna psalm.

Följden av att söka Herren i nödens tid, v. 5.

Den bekännelse, som vi läsa i första versen av vår text, vittnar om det förtroende, som David hade till Herren; men den vittnar ock om den nöd, i vilken han varit. Huru säger han allra först? »Jag sökte Herren.» Det är på långt när icke alla, som kunna bekänna det. Men lycklig var och en, som har sökt Herren av hela sitt hjärta. Vi äro uppmanade att söka honom. Vi ha ock löften, att vi skola finna honom. Det senare hade även David fått erfara, ty huru säger han vidare? »Han svarade mig, och ur all min förskräckelse räddade han mig.» Då man gjort sådana erfarenheter på Herrens nådefulla hjälp, så är det skäl i att kungöra det för andra, på det att de må höra det och glädja sig och även för sin egen del söka Herren för att undfå hjälp. Vi må ropa till varandra små och stora: »Söken Herren, medan man kan finna honom, åkallen honom, medan han är när.» Herren Jesus har ock lovat: »Den som söker, han finner.» Men var skola vi söka Herren? I det heliga ordet är han att finna; men vi kunna även nalkas honom i bönen, och han skall uppenbara sig för oss, för vår inre syn, och skynda till vår hjälp och rädda oss ur all nöd.

Att skåda upp till Herren skänker glädje och frimodighet, vv. 6, 7.

I den följande versen möter oss ock en härlig sanning. Huru lyder den? »De, som skåda upp till honom, stråla av fröjd, och deras ansikten behöva ej rodna av blygsel.» Barn vilja gärna vara glada, och de äro i allmänhet det. Stundom bliva de mycket glada, då de få se någon, som de mycket tycka om. Deras ansikten stråla då av fröjd. Likaså, ja, i ännu högre mening skänker det en helig fröjd att i tron få skåda upp till Herren. Vi ha sett många barn såväl som äldre människor verkligen stråla av fröjd, till följd av att de skådat och i fortsättningen skåda upp till honom, deras Herre och Frälsare. Herren öppne vårt hjärtas ögon allt mer och mer, så att vi nu i tron kunna skåda Jesus, tills vi på ett ännu härligare sätt en gång få se honom såsom han är och varda honom lika.

Att se på Jesus skänker även frimodighet. Det förstå vi av de följande orden. Huru lyda de: »Och deras ansikten behöva ej rodna av blygsel.» Tänk, huru svårt det är, då man gjort något, över vilket man måste blygas. Alla barn såväl som andra människor ha nog förnummit det i mer eller mindre mån. Vi ha icke alltid förhållit oss så som vi bort. Det är dock gott att känna sin synd och blygas däröver att man gjort det ont är. Värre är det, når det gått så långt med ett barn eller

någon annan, att den icke ens rodnar eller blyges över sina synder. Men det finnes även många exempel på små och stora, som rodna och blygas, då det gäller att bekänna, huruvida de höra Herren till. Vi borde dock aldrig blygas för att bekänna Jesu namn utan i stället med frimodighet svara var och en, som av oss begär skäl för det hopp, som är uti oss, men frimodigheten bör vara parad med saktmodighet och gudsfruktan. Det är vidare gott att hava verkliga exempel ur livet att anföra såsom bevis för, att den, som hoppas på Herren icke kommer på skam. Något sådant läsa vi i den följande versen. Huru lyder den? »Här är en betryckt, som ropade, och Herren hörde honom och frälste honom ur all hans nöd.» Exempel på sådana betryckta, som blivit hjälpta, borde vi här anföra i mängd.

Tryggheten under den allsmäktiges beskydd, v. 8.

Den, som förtröstar på Herren, äger också ett det säkraste skydd. Vilken stark skyddsvakt nämner psalmisten? Herrens ängel slår sitt läger omkring dem, som frukta honom och befriar dem», säger han. På många ställen i de heliga skrifterna läsa vi om, huru Herren har sänt sina änglar till skydd och hjälp i farans stund och nödens tid. Här säges att Herrens ängel, således blott en ängel, slår sitt läger omkring dem, som frukta honom. Det syftar sannolikt på någon ärkeängel eller furste bland änglaskaran. En sådan ängel har många änglar att förfoga över. Det blir en säker livvakt, när en sådan furste med sin styrka slår sitt läger omkring oss.

Att smaka och se Guds godhet, v. 9.

Denna härliga ställning för oss såsom Guds barn bör ingiva tro och förtröstan till Gud men även mycken kärlek och glädje. Därför inbjuder David oss att smaka och se, att Herren är god. Väl är det skönt att höra om Herrens godhet och att läsa därom, men ännu bättre är det, att själv få erfara det, få själv smaka och se. Det kunna vi få både små och stora. Må vi hålla oss framme för att få smaka och se, huru saligt det är att taga sin tillflykt till honom.

Gudsfruktan och dess härliga följder, vv. 10, 11.

Till slut i vår text möter oss en uppmaning att frukta Herren. Vad innebär det att frukta Herren? Från barndomen torde vi hört talas om två slags gudsfruktan. En trälaktig fruktan, som visar sig uti det att vara rädd för Gud av fruktan för straff. Men även finnes en barnslig fruktan, som visar sig däruti, att man fruktar för att göra Gud emot av kärlek till honom. Vilken slags gudsfruktan äga vi själva? Det må vi svara på inför Herren. En stor lycka är det att frukta Herren på rätt sätt. Vilkeu försäkran giver psalmisten därpå? Han säger: De, som frukta honom, lida ingen brist. Han nämner kraftiga, livliga varelser, som dock kunna råka i nöd. Vilka äro de? Unga lejon. Sådana försöka nog att skaffa sig föda och det de för övrigt behöva, men de kunna dock råka i nöd även de. Genom att söka Herren och frukta honom skola vi dock bliva befriade, emedan han kan och vill hjälpa oss ur nöden. Maria sjöng i sin lovsång: »De hungriga har han mättat med goda ting, och de rika har han låtit gå tomma bort» (Luk. 1: 53). Så må vi då alltmera vinnlägga oss om att förtrösta på Herren och frukta hans heliga namn. Vi uppmanas ock att lära oss det. Vårt minnesord innehåller en sådan uppmaning, vilken vi av hjärtat må hörsamma.

Minnesvers: Ps. 34: 12: Kommen barn, hören mig; jag skall lära eder Herrens fruktan. J. A. Karlman.

Ståndaktighet.

Text för den 25 juli 1909: Rut 1: 14-18.

Inledning.

Det var nöd, hungersnöd, bland Guds folk i det heliga landet. Nöden drev mången ut på andra håll och trakter. Bland andra måste ett par personer från Betlehem, man och hustru, ut för att skaffa sig bröd på annat håll. Mannen hette

Elimelek och hustrun Noomi. De drogo åstad med sina två söner till Moabs land för att bo där till någon tid. De fingo dock sin grav i Moabs land alla tre männen. Endast den gamla Noomi fick leva och återvända till sitt land igen. Det är när hon återvänder dit, som den rörande händelse inträffar, om vilken vi läsa i denna vår text. Den älskliga Rut ådagalägger därvid en beaktansvärd ståndaktighet och kärleksfull vördnad till sin svärmoder.

Uppbrottet är inne, vv. 14, 15.

Då Noomi hörde, att Herren hade sett till sitt folk och givit det bröd, ville hon återvände till sitt land och folk. Hon hade bestämt sig för att ensam gå tillbaka. Men då hon delgav sina tankar för sina sonhustrur, brusto de ut i gråt och sade till henne: »Nej, vi vilja följa med dig tillbaka till ditt folk.» Noomi höll dock fast vid sitt beslut, och så skulle skilsmässan ske. Men huru förhöllo sig sonhustrurna? De brusto åter ut i gråt. Huru gjorde sedan den ena av dem? Hon kysste sin svärmoder till avsked. Det var Orpa. Men huru förhöll sig Rut? Hon höll sig till sin svärmoder och ville ej skiljas från henne. Vad säger då Noomi till Rut? Hon säger: »Se, din svägerska har vänt tillbaka till sitt folk och till sin gud; vänd ock du tillbaka och följ din svägerska.» Rut är dock obeveklig. Vilket allvarligt svar giver hon sin älskade svärmoder? Någon läser den 16 och 17 versen. Låtom oss närmare betrakta dessa ord och hämta några lärdomar av dem.

Ståndaktighet i livet, v. 16.

Rut var fast i sin övertygelse och i sitt beslut. Det är gott att hava en sådan fast, god karaktär. Den må icke förväxlas med ett slags envishet, som utmärker en del barn och andra människor. Men Ruts ståndaktighet har sin grund i en kärleksfull tillgivenhet. Därför är den också mycket gedigen. Om vi tillväxa i tro, hopp och kärlek till Gud och hans folk, så skola även vi kunna avgiva en sådan frimodig bekännelse om att förbliva stilla hos Herren och att följa honom. Många röster skola höjas för att förmå oss att gå ut i världen och synden. De, som så locka oss, borde då få höra vår fasta övertygelse att vilja följa vår Herre och Frälsare.

Fastan Rut ursprungligen var en hednisk kvinna, hade hon dock fått så djupa intryck av det hon hört om den levande Guden, att hon kunde avgiva en den skönaste bekännelse. Huru lyder denna hennes trosbekännelse? Ditt folk är mitt folk och din Gud är min Gud, säger hon. Därmed ville hon då avsäga sig de hedniska vanorna, som hon lärt sig i Moabs land. Hon var ock redo att offra släkt och fädernesland för att under nya förhållanden börja ett nytt liv i ett annat land. Vad det än månde kosta henne, ville hon dela ljuvt och lett med sin svärmoder, vilken hon mycket lärt sig älska och hålla av. Men framför allt ville hon frukta och älska Gud och tjäna honom på det sätt det var henne givet. Ruts handlingssätt och ståndaktighet har mycket att lära oss. Förnämligast må vi hämta den lärdomen att samverka med Guds folk och införlivas i sann livsgemenskap med Herren vår Gud samt vara trogna och uthålliga och hedra våra föräldrar. År så vår livsgärning grundad på uppriktig kärlek till Gud, så skall den äga bestånd.

Ståndaktighet in i döden, v. 17.

Huru allvarligt Rut tog saken, kunna vi förstå av hela hennes tal, men i all synnerhet vittnar den senare delen därom. Hon ville icke blott leva tillsammans med sin svärmoder utan även dö med henne. Ingenting annat än döden skulle kunna skilja dem från varandra, bedyrar hon. Det må man kalla uthållig kärlek. I det kristliga livet och dess verksamhet kan nog kärleken vara varm och brinnande till en tid, men så kan den av en eller annan orsak svalna. Det händer så ofta att barn i söndagsskolan äro hänförda för Herren och hans sak till en tid, men om några år, då barnen bliva ungdomar, ha många av dem förlorat den första kärleken och den nitälskans glöd, som en tid besjälade dem. Så borde det icke vara. Och det har heller icke blivit så med alla. Vi ha många vackra exempel på personer, som från sin tidiga barndom och hela livet igenom hört Herren till, och intill döden

ha de levat med och för sin Gud. Lyckliga äro vi, när vi med Paulus kunna i salig trosfrimodighet utbrista: »Vem skall skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller trångmål eller förföljelse eller hunger eller nakenhet eller fara eller svärd? Nej, ingenting skall skilja oss från Guds och Kristi kärlek. Icke ens döden skall kunna göra det. Ty för oss är döden blott en övergång till livet, och så skola vi vara med Herren evinnerligen. Saliga förmån och härliga utsikt!

Ståndaktighetens seger, v. 18.

Då Noomi förnam detta fasta beslut, som Rut ägde, så upphörde hon med sitt motstånd och lät Rut följa med. Så segrar alltid den sanna kärleken, även då den sättes på hårda prov. Vi ha åtskilliga exempel därpå ur Skriften och från det kristliga livet för övrigt. Herren prövar de sina, men han förskjuter dem icke. Tänk på Moses, på Abraham och på alla patriarkerna; tänk på Job och andra, som blivit hårt prövade. Den kananeiska kvinnan prövades hårt även hon, men hon släppte icke Herren, förrän han förbarmade sig över henne.

släppte icke Herren, förrän han förbarmade sig över henne. Så må vi då i tro och tålamod hålla ut intill resans slut. Rut och hennes svärmoder vandrade till det jordiska Kanaan, vi gå till det himmelska, där vi skola få vara för evigt.

Minnesvers: Ef. 6: 2, 3: »Hedra din fader och din moder, vilket är det första bud, som har löfte med sig, på det att dig må väl gå och du må länge leva i landet.»

J. A. Karlman.

Herren vår tillflykt.

Text för den 1 augusti 1909: Ps. 36: 6-11.

Inledning.

Herrens tjänare David har i denna psalm beskrivit den ogudaktiges ondska men också Guds stora godhet och härliga egenskaper. Det är mycket kraftiga uttryck i båda fallen och motsatserna framträda med önskvärd tydlighet och borde på oss alla göra ett djupt intryck. Vi ha att betrakta särskilt den del av psalmen, som handlar om den Guds godhet, som uppenbarar sig uti att människors barn få taga sin tillflykt under hans vingars skugga.

Guds nåd och trofasthet, v. 6.

Tvänne stora Guds egenskaper möta oss alldeles med ens i texten. Vilka äro dessa egenskaper? De äro Guds nåd och trofasthet. För att beteckna nådens storhet använder David ett mycket starkt uttryck. Huru säger han om denna sak? »Upp i himmelen räcker din nåd.» En annan gång och i en annan psalm säger han ju: »Så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans nåd över dem, som frukta honom.» Nåden höjer sig över all synd och sorg i världen. Den är alltid tillräcklig och tillgänglig för den, som behöver och söker nåd. Endast den brottslige, som känner och erkänner sin synd, värderar nåd, och endast en sådan förstår egentligen, vad nåd vill säga.

Om Guds frälsande nåd och huru den på så mångfaldigt

Om Guds frälsande nåd och huru den på så mångfaldigt sätt uppenbarar sig, läsa vi om på många, många ställen i de heliga skrifterna. Vi hänvisa särskilt till Titus 2: 11, 12.

Så är Guds nåd oss till hjälp och frälsning för tid och evighet. Sen till, att ingen försummar Guds nåd! Den andra egenskapen, som vi läsa om, var Guds trofasthet. Vad säger psalmisten om den? Han säger, att den räcker upp till skyarna. Även det ett starkt uttryck, som visar storheten uti denna Guds egenskap. Det finns trofasta vänner bland människor och en sådan trofast vänskap kan räcka länge. Barn kunna t. ex. från sin tidigaste barndom hava en sådan trofast vänskap med varandra, och den kan räcka hela livet. Det är gott och efterföljansvärt. Men vi kunna dock aldrig så helt lita på en trofast vän bland människor som på Gud, ty hans trofasthet räcker upp till skyarna. Andra vänner dö och svika; denne vän är alltid lika; o, vilken vän!

Guds rättfärdighet och rätter, v. 7.

Guds rättfärdighet är likaledes mycket stor, ty Gud är stor i alla sina egenskaper. Huru beskriver David Guds rättfärdighet? Den är såsom väldiga berg, säger han. Bergen äro ofta bild på något övermåttan fast och stort. De väldiga bergen göra väldiga intryck på oss. Man känner sig ringa uppå deras höjder så väl som bredvid dem. Men på samma gång tjäna de oss till skydd och hjälp. Psalmisten nämner i detta sammanhang ännu något mer av Guds storhet. Vad är det? »Dina rätter såsom det stora havsdjupet.» Med detta uttryck dinå rätter torde psalmisten förnämligast syfta på Guds mäktiga ord. Huru visar sig då denna Guds stora makt? Den visar sig bland annat däri, att han för sin rättfärdighets skull och för sitt ords skull hjälper. Och vilka få erfara hans nådefulla hjälp? »Både människor och djur hjälper du, Herre.» Det är gott att sålunda i alla avseenden, i timligt och andligt, få erfara, huru Gud kan gripa in och hjälpa.

Tillflykten under Guds vingars skugga, vv. 8, 9.

Vid tanke på allt detta utbrister psalmisten vidare: *Huru dyrbar är icke din nåd, o Gud! Ja, vem kan fatta nådens stora värde. Den uppenbarar sig på så mångfaldigt sätt och även däruti, att människor få taga sin tillflykt under Guds vingars skugga. Barnen torde alla hava observerat, huru små fåglar, såsom kycklingar och andra, i farans stund skynda till sin moder och finna skydd under modersvingen. Det är en älskelig och talande bild. Vi människor äro alla svaga och små inför den store, mäktige Guden; men då vi få skynda till honom, så äro vi trygga under hans vingars skugga. Herren Jesus sade en gång under veklagan och tårar om Jerusalems invånare: *Huru ofta har jag ej velat församla dina barn, likasom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar, och I haven icke velat!

Måtte då vi vara förståndigare än Jerusalems inbyggare; ty hos Herren är gott att vara. Det hava vi erfarit, och det kunna vi förstå av de följande orden. Huru lyda de? »De varda mättade av ditt hus' rika håvor, och av din ljuvlighets ström giver du dem att dricka. Således behöva de varken hungra eller törsta. »Saliga äro de, som hungra och törsta efter rättfärdigheten, ty de skola bliva mättade», säger Jesus. Han säger också: »Jag är livets bröd. Den som kommer till mig, han skall icke hungra, och den som tror på mig, han skall aldrig törsta.» Hos Herren varda vi således tillfredsställda till så väl våra timliga som andliga behov.

Livets källa, v. 10.

Ty hos dig är livets källa, fortsätter psalmisten. Människor göra sig ofta brunnar, usla brunnar, som intet vatten giva. Barn och ungdom vilja också gärna njuta av dessa världens usla brunnar. Men många ha redan erfarit, att de ha icke vatten att giva. Det tillfredsställer icke själens behov. Då går det, som det gick för den förlorade sonen. Han begynte lida nöd. Men då ville han stå upp och gå till sin fader. Nöden, hungern och törsten drev honom hem till fadershuset. Det är mångens historia. Men bättre vore det att aldrig gå bort från fadershuset. Tänk, om alla våra söndagsskolbarn hade förstånd och vilja att bliva kvar hos Herren i all sin tid och evigheten lång! De skulle då få njuta av Guds godhet i tiden och få bo i Herrens hus, i de eviga boningarna, evinnerligen och gå från kraft till kraft och i Guds ljus skåda ljuset i allt skönare klarhet.

En helig och god önskan, v. 11.

versen av vår text: Låt din nåd förbliva över dem, som känna dig, och din rättfärdighet över de rättsinniga. Det skulle vara förfärligt, om Gud skulle draga sin nåd bort ifrån oss. Huru skulle det då bli? Vi voro då evigt olyckliga. Men nu lita vi på Herren. Han är trofast och rättfärdig, och vad han lovar, det håller han. Därför vilja vi alltid taga vår tillflykt till honom.

Minnesvers: Ps. 37: 5: Befall din väg åt Herren och förtrösta på honom; han skall göra det.

Resplan för predikant Carl Nilsson.

Juli.

kl. 8 e. m. Den 11 Linde kl. 11 f. m.

Kollekt upptages för missionen bland de dövstumma, där så anses lämpligt. Vidare genom brev från Nilsson till plat-

Restur för O. P. Peterson från Worcester, Mass., - Norra Amerika.

Den 8 Björnö.

Den 25 Gäfle.

11 Jönköping.

18 Roma, Gotland.

21 Stockholm, Valhalla.

29 Bollnäs.

• 22 Uppsala.

Augusti.

Den 1 Östersund. Den 15 11 f. m. Stockholm, Im- 3 Sollefteå.

manuelskyrkan. 5 Sundsvall. > 15 6 e. m. Stockholm, Hög-8 Söderhamn. bergsgatan.

» 12 Dalhem, Gotland.

Avresan till Amerika sker med American-linjen från Stockholm den 16 aug., Köpenhamn via London 17 aug.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

hålles den 18 juli.

Den stora Ungdomskonferensen vid Roma på Gotland

Stockholms-Skärgårds-konferens hålles i Vaxholm den 15 augusti.

Norrtelje Ungdomskonferens hålles sista söndagen L. W. Nordqvist.

Västmanlands Ansgariiförenings stora sommarmöte hålles den 10, 11, 12 juli i Tärnsjö enligt följande program.

Lördagen kl. 5 e. m. föredrag av flere talare.

Söndagen kl. 10 f. m. hälsningstal av J. A. Lindblad, kl. 10,30 föredrag av pastor K. Palmberg, kl. 11,30 föredrag av redaktör C. Boberg, kl. 12,30 föredrag av missionssekreterare

W. Sjöholm.

Kl. 3 e. m. ungdomsföredrag av C. Boberg.

Kl. 4 e. m. missionsföredrag av W. Sjöholm.

Kl. 5 e. m. föredrag av K. Palmberg.

På måndag fortsätter mötet mellan kl. 10—12 f. m. Sång av sångföreningen. Kollekter insamlas till fórmån för Ansgørii-

Mötesdeltagare från när och fjärran hälsas välkomna.

Ansgariiföreningens styrelse.

Skönviks Brödraförsamling håller sitt sommar-mis-sionsmöte i Salemkapellet, Skönvik, söndagen den 18:de juli. Vänner från när och fjärran hälsas välkomna.

Upplands Ansgariiförening avhåller sitt halvårsmöte (stort friluftsmöte) i Dalby söndagen den 25 juli 1909 kl. 11,30 f. m. Talare: redaktör J. B. Gauffin, kyrkoherde Arvid Dyfverman, predikant L. Hallén, skollärare E. Lundgren m. fl. I händelse av regn hålles mötet i kyrkan.

Predikantkonferens för predikanter och församlingstjänare inom 8, 9, 10 och 11 distrikten av Sv. Missionsförbundet hålles i Betelkyrkan, Malmö, den 18-20 instundande

Frågor för konferensen insändas före den 1 augusti till O. N. Thomson, Kristianstad.

Anmälan om deltagande i konferensen och om tiden för ankomsten torde i god tid insåndas till pred. P. E. Dahlqvist,

Resekostnaderna fördelas lika emellan deltagarne från ovannämnda distrikt.

Enligt uppdrag

A. G. Lindqvist. Wilh. Wallden.

Aug. Hansson. O. N. Thomsson.

Nyhet!

Till minne av 30-årig verksamhet.

Något i Grd och Bild

Svenska Missionsförbundets Mission.

En kortfattad redogörelse för Svenska Missionsförbundets verksamhet.

Rikt illustrerad.

Pris 50 öre.

Vid partiköp 25 % rabatt. Behållningen tillfaller oavkortad missionen.

Rekvireras från

Svenska Missionsförbundets Expedition, Stockholm.

Glöm ej offerdagen, 11 juli!